

Обаче иѣма да утврдявамъ рѣшително, че Меѳодій и Кириллъ не сѫ превождали съ всѣмъ ничто, зачто това бы было безразсѫдно. Може въ тѣхно-то врѣмѧ да не е имало всичкѫ-тѫ Црквишъ библиотекѫ на Българский языкъ, и, като живѣяхѫ при Царскыи Дворъ, или у дома си въ Империѣ-тѫ, подканели отъ ревность къмъ свої-тѫ Цркви, да сѫ прѣвели что е недостигало, или ако и да ся довршили всичко тѣхни-ти прѣдшественици, то тіи, като истинно учени мѫжи, могли сѫ да исправятъ недостатоци-ты, които можахѫ да ся вмѣстятъ въ толкова много Црковны книги; и гова само по себе си е голѣмъ труль и голѣма заслуга. Обаче рѣшително не можемъ каза' нито това, нито онова, зачто иѣмаме истиннѣ съ врѣменишъ биографиѣ на тия Апостолы. Всички-ты свидѣтелства, что сѫ писаны за тѣхъ въ иѣкои послѣдни съчиненія съ свои-ты срѣщурѣчія уничтожаватъ едно друго.

Не ся знае, гдѣ, отъ кого и кога тіи знаменити мѫжи сѫ причислены къмъ лика на Святіи-ты.

„По извѣстіе-то на Гайка, Чеси-ти най напрѣдъ почели двама-та Словенски учители, зачто по думы-ты му, Герцогъ Вратиславъ въ 915 год. направилъ Црквишъ въ Болеславъ (сега Буцилавъ) за честь-тѫ на Св. Кирилла и Меѳодія. Това неоснователно приказванне отврѣля Добнеръ въ лѣтописи-ты (III. 447), и бѣлжи, че за тѫшъ Црква мѣлчить всички-ты най стары извѣстія. Да не е цель за това Гаекъ въ свой Неплахъ? Той (у Добнера „in Man. IV. 98) пише: „in Wratislau aedificavit eclesiam S. Georgi Martyri (въ Прагѣ) et in Boleslau S. S. Cyrillo et Metudio.“ Обаче, види ся, че той прѣпись, който е бѣлъ съобщенъ на Добнера, бѣлъ е тврдѣлошъ, и въ подлинника не сѫ стояли Кириллъ и Меѳодій, иѣ Кузма и Даміашъ, зачто ветха-та црква въ Буцилу е посвя-тена на тия Святіи. До четыринаесето столѣtie иѣма никакво извѣстіе за црквишъ въ Богеміѣ на имѧ-то на Кирилла и Меѳодія. Нѣ Императоръ Карлъ IV. наречи въ грамотѣ-тѫ на 1347 годинѣ, Кирилла и Меѳодія Святіи, за честь-тѫ на които построи монастыръ въ прѣдмѣстіе-то на Прагѣ за Далматински-ты Бенедиктинци, които правяха Богослужение-то на Славянскии языкъ по Римскии обрядъ: „ad honorem Dei, Je-